

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 01.07.2002
KOM(2002) 345 lopullinen

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

**Kasvua ja työllisyyttä koskeva aloite
Innovatiivisille ja työpaikkoja luoville pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yrityksille)
tarkoitettut rahoitustukitoimenpiteet**

Tilanne 31. joulukuuta 2001

{SEC(2002)731}

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Kasvua ja työllisyyttä koskeva aloite Innovatiivisille ja työpaikkoja luoville pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yrityksille) tarkoitettut rahoitustukitoimenpiteet

Tilanne 31. joulukuuta 2001

1.	Yleinen johdanto	4
2.	ETF-käynnistysjärjestelmä	6
2.1.	Järjestelmän kuvaus.....	6
2.2.	Budjettitilanne	6
2.2.1.	Yleiskatsaus	6
2.2.2.	Maantieteellinen jakauma.....	7
2.2.3.	Sitoumukset.....	9
2.2.4.	Suoritettut maksut.....	11
2.2.5.	Riskipääomarahastojen takaisinmaksut.....	13
2.2.6.	Tilit	13
2.3.	Rahoituksen välittäjät	14
2.4.	Tukea saaneet pk-yritykset	15
2.5.	Työllistäminen.....	18
3.	Eurooppalainen yhteisyritys (JEV)	20
3.1.	Ohjelman kuvaus.....	20
3.2.	Budjettitilanne	20
3.2.1.	Yleiskatsaus	20
3.2.2.	Maantieteellinen jakauma.....	20
3.2.3.	Sitoumukset.....	21
3.2.4.	Suoritettut maksut.....	21
3.2.5.	Tilit	21
3.3.	Rahoituksen välittäjät	21
3.4.	Hankkeiden tarkastelu	22
3.5.	Työllistäminen.....	26

3.6.	JEV:n vastaanotto.....	26
4.	Pk-yritysten takausjärjestelmä	28
4.1.	Järjestelmän kuvaus.....	28
4.2.	Budjettitilanne	28
4.2.1.	Yleiskatsaus	28
4.2.2.	Maantieteellinen jakauma	29
4.2.3.	Sitoumukset.....	30
4.2.4.	Maksetut tappiot.....	32
4.2.5.	Tilit	33
4.3.	Rahoituksen välittäjät	34
4.4.	Tukea saaneet pk-yritykset	38
4.5.	Työllistäminen.....	40
5.	Päätelmät.....	41
5.1.	Kasvua ja työllisyyttä koskeva aloite	41
5.2.	Monivuotinen ohjelma.....	41

LIITTAET {SEC(2002)731}

Kasvua ja työllisyyttä koskeva aloite

1. YLEINEN JOHDANTO

Vuoden 2001 kertomus kasvua ja työllisyyttä koskevasta aloitteesta on laadittu 19 päivänä toukokuuta 1998 tehdyn neuvoston päätöksen (päätös N:o 98/347/EY) 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Mainitussa päätöksessä komissio veloitetaan antamaan vuosittain kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle kolmen rahoitusvälineen, ETF-käynnistysjärjestelmän, eurooppalaisen yhteisyrityksen (JEV) ja pk-yritysten takausjärjestelmän, täytäntöönpanon edistymisestä. Tätä kolmatta vuosikertomusta seuraa yleisarviointikertomus, jonka komissio laatii neuvoston päätöksen 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Mainitussa artikkelissa neuvosto kehottaa komissiota esittämään arvion ohjelmasta, erityisesti sen kokonaiskäytöstä sekä sen välittömistä ja pitkän aikavälin vaikutuksista työpaikkojen luomiseen.

Tämä kertomus on jaettu kolmeen osaan, yksi kutakin rahoitusmuotoa kohti. Sitä täydentävät liitteet, joissa viitataan erityisesti niitä pk-yrityksiä koskeviin tilastolukuihin, jotka ovat saaneet tukea joko ETF-käynnistysjärjestelmästä tai pk-yritysten takausjärjestelmästä. Nämä tilastot perustuvat vuoden 2000 tietoihin, jotka toimitettiin komissiolle osana vuonna 2001 suoritettuja kyselyjä. Päätelmissä kuvataan lopuksi kasvua ja työllisyyttä koskevan aloitteen mukaisten välineiden tulevaa kehitystä osana yrityksiä ja yrittäjyyttä koskevaa ohjelmaa (2001–2005) (MAP), jolla niille annettiin uusi oikeusperusta.

Joulukuun 31. päivänä 2001 116,58 miljoonan euron määrä 443,71 miljoonan euron¹ kokonaismäärärahoista oli vielä käytettävissä ETF-käynnistysjärjestelmään (49,68 miljoonaa euroa) ja pk-yritysten takausjärjestelmään (20,8 miljoonaa euroa) tarkoitettuihin EIR-sitoumuksiin sekä JEV:hen (46,1 miljoonaa euroa) tarkoitettuihin rahoitusvälittäjä-sitoumuksiin.

EIR:n ETF-käynnistysjärjestelmään ja pk-yritysten takausjärjestelmään liittyvä toiminta kehittyi suunnitelmien mukaisesti, vaikka taloudellisella kehityksellä oli vaikutuksensa, toisin sanoen Euroopan riskipääoman tarjonta laski ja pankkien haluttomuus lainata pk-yrityksille kasvoi. Tässä suhteessa pankit myös ennakoivat vakavaraisuusvaatimusta koskevan toisen Baselin sopimuksen ilmeisiä seurauksia riskiposition kasvattamiselle. Alustavasta sopimuksesta saatiin tietoa maaliskuussa 2001. JEV:n osalta markkinoiden vastaanotto oli odotettua hitaampaa verrattuna vastaaviin komission hallinnoimiin yhteisyritysvälineisiin (esim. JOP). Vuoden 2001 aikana komissio tutki yksityiskohdittain JEV:n yksinkertaistamismahdollisuuksia kuten monivuotista ohjelmaa koskevassa neuvoston päätöksessä pyydettiin.

Joulukuussa 2001 parlamentti hyväksyi päätöslauselman komission toisesta vuosikertomuksesta, joka laadittiin kasvua ja työllisyyttä koskevasta aloitteesta, Euroopan parlamentin työllisyys- ja sosiaaliasiain valiokunnan raportoijan Philip Bushill-Matthews'n marraskuussa 2001 toimittaman mietinnön (A5-0422/2001) pohjalta.

Tilintarkastustuomioistuin tarkasti vuonna 2001 EIR:n hoitamia rahoitusvälineitä eli ETF-käynnistysjärjestelmää ja pk-yritysten takausjärjestelmää. Näihin tarkastuksiin perustuvat sektorikirjeet lähetettiin komission jäsenelle Pedro Solbes Miralle 10. heinäkuuta 2001 ja 25. tammikuuta 2002. Komissio on jo eräiltä osin ryhtynyt toimenpiteisiin

---

¹ Tähän määrän sisältyvät kasvua ja työllisyyttä koskevan aloitteen 418,56 miljoonan euron alustavat määrärahat sekä kertyneet korot ja muut tulot määrältään 25,15 miljoonaa euroa.

tilintarkastustuomioistuimen havaintojen huomioon ottamiseksi komission ja EIR:n välillä allekirjoitetuissa uusissa varainhoitosopimuksissa, joilla monivuotista ohjelmaa koskeva neuvoston päätös pannaan täytäntöön.

2. ETF-KÄYNNISTYSJÄRJESTELMÄ

2.1. Järjestelmän kuvaus

ETF-käynnistysjärjestelmän tavoitteena on lisätä innovatiivisten pk-yritysten mahdollisuuksia saada riskipääomaa perustamis- ja alkukehitysvaiheessa.

EIR sijoittaa erikoistuneisiin riskipääomarahastoihin, jotka on perustettu nimenomaisesti tarjoamaan oman pääoman tai muun muotoista riskipääomaa pk-yrityksille. Tässä järjestelmässä kysymykseen tulevat rahastot ovat pienehköjä tai vasta perustettuja, erityisesti alueellisella tasolla toimivia, teollisuuden tai teknologian erityisalueille keskittyneitä sekä tutkimuksen ja kehityksen tulosten hyödyntämistä rahoittavia.

Sijoitukset tehdään samoin ehdoin muiden pääomasijoittajien kanssa, ja niiden on oltava 10–25 prosenttia riskipääomarahaston koko pääomasta, kuitenkin enintään 10 miljoonaa euroa.

Jotta EIR:llä olisi mahdollisuus joustavuuteen rahastojen valinnassa ja jotta muilta osin vahvoja ehdokkaita ei suljettaisi pois, järjestelmän sijoituspolitiikka sallii riskipääomarahastoille mahdollisuuden tarjota pientä prosenttiosuutta pääomastaan Euroopan unionin ulkopuolisille sijoittajille. Kun riskipääomarahasto aikoo sijoittaa alueille, jotka eivät kuulu tuen piiriin, EIR:n osuutta riskipääomarahoituksesta vähennetään kaavailtuja sijoituksia vastaavalla prosenttiosuudella.

EIR tutkii rahastoehdotukset arvioimalla eri perusteita, joita ovat suuruus, yksityissektorin osallistumisen taso, sijoitusstrategia, kohdemarkkinat, rahoitustoimien virta, ehdotetut sopimusehdot, odotettu tuottoaste, hankkeessa työskentelevä johtoryhmä, ja tarkastelemalla lopuksi, missä määrin EIR:n sijoituksella riskipääomarahastoon odotetaan olevan katalyyttistä vaikutusta varainhankintaan. Tarkastelussa pyritään myös varmistamaan, että koko ohjelmassa Euroopan unioni tulee alueellisesti tasapainoisesti edustetuksi.

Sen jälkeen kun komissio on hyväksynyt ehdotettujen riskipääomarahastojen rahoituskelpoisuuden, EIR allekirjoittaa sopimukset rahaston johdon ja muiden rahastoon omaa pääomaa sijoittavien kanssa. Tämän jälkeen EIR suorittaa vaiheittain riskipääomarahastolle sitoumusten mukaiset maksut, jotka sijoitetaan edelleen pk-yrityksiin.

2.2. Budjettitilanne

2.2.1. Yleiskatsaus

Joulukuun 31. päivänä 2001 ETF-käynnistysjärjestelmän budjettimäärärahat olivat 168 miljoonaa euroa. Lisäksi realisoituista sijoituksista saadut varat voidaan neuvoston päätöksen 98/347/EY liitteen I 7 kohdan mukaisesti sijoittaa uudelleen uudelleensijoitusaikana² ja varainhoitotilille kertynyt korko lisätään järjestelmän varoihin. Sen vuoksi nämä kaksi tulolähdettä lisätään budjettimäärärahoihin.

Tämä kokonaisbudjetti kattaa järjestelmän kaikki kustannukset, joihin sisältyvät sijoitukset riskipääomarahastoihin ja kaikki muut kustannukset, jotka voidaan rahoittaa järjestelmän

---

² Tämän säännöksen mukaan uudelleensijoitusaika on järjestelmän neljä ensimmäistä toimintavuotta. Uudelleensijoitusaikaa voidaan pidentää enintään kolmella vuodella, mikäli ETF-järjestelmästä 48 kuukauden kuluttua sen hyväksymisestä tehtävä arvio on tyydyttävä.

avulla. Seuraavassa taulukossa eritellään budjettimäärärahat, korot ja muut tulot sekä niiden käyttö.

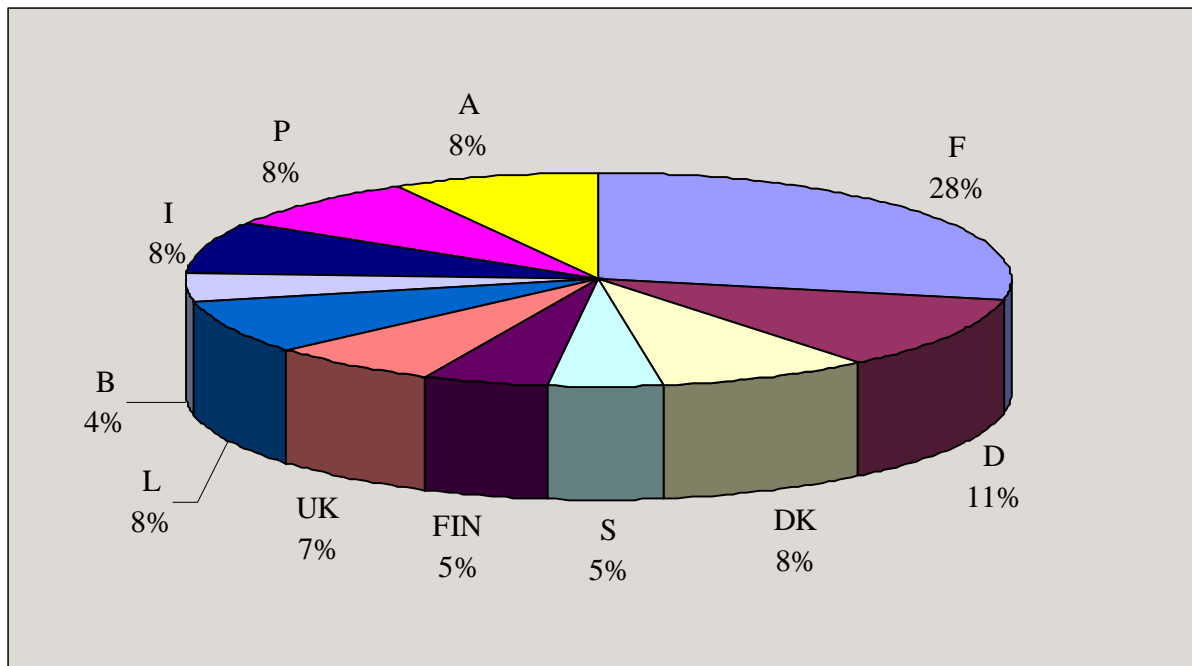
Taulukko 2.1. Budjettitiedot

		(miljoonaa euroa)
Varat		
Budjettimäärärahat		168,00
Korot ja muut tulot		19,93
Yhteensä		187,93
Käyttö		
EIR:n allekirjoittamat sitoumukset riskipääomarahastoihin		105,44
EIR:n allekirjoitusta vaativat sitoumukset		18,08
EIR:n enimmäispalkkiot ja muut menot		14,78
Käytettävissä oleva, sidottava talousarvio		49,63
Yhteensä		187,93

2.2.2. Maantieteellinen jakauma

EIR saa jatkuvan tasaisesti kyselyjä potentiaalisilta rahastojen hoitajilta ja sponsoreilta kaikkialta Euroopan unionista. Vuoden 2001 lopussa EIR:n tutkittua ehdotukset huolellisesti EIR ja komission yksiköt hyväksyivät sijoitusehdotukset 23 riskipääomarahastoon kokonaismäärältään 165 miljoonaa euroa. EIR:n kanssa on allekirjoitettu 16 sopimusta, ja yhden käsittely on vielä kesken. Muiden kuuden osalta neuvottelut päättyivät tuloksetta. Mainittuihin 17 riskipääomarahastoon sidottiin 123,5 miljoonaa euroa, jolloin edellytetty enimmäisrahoitus on kokonaismäärältään 602 miljoonaa euroa.

Seitsemääntoista riskipääomarahastoon sidottujen määrien erittely maittain esitetään alla olevassa kuvassa.

Kuva 2.1. Riskipääomarahastojen erittely maittain

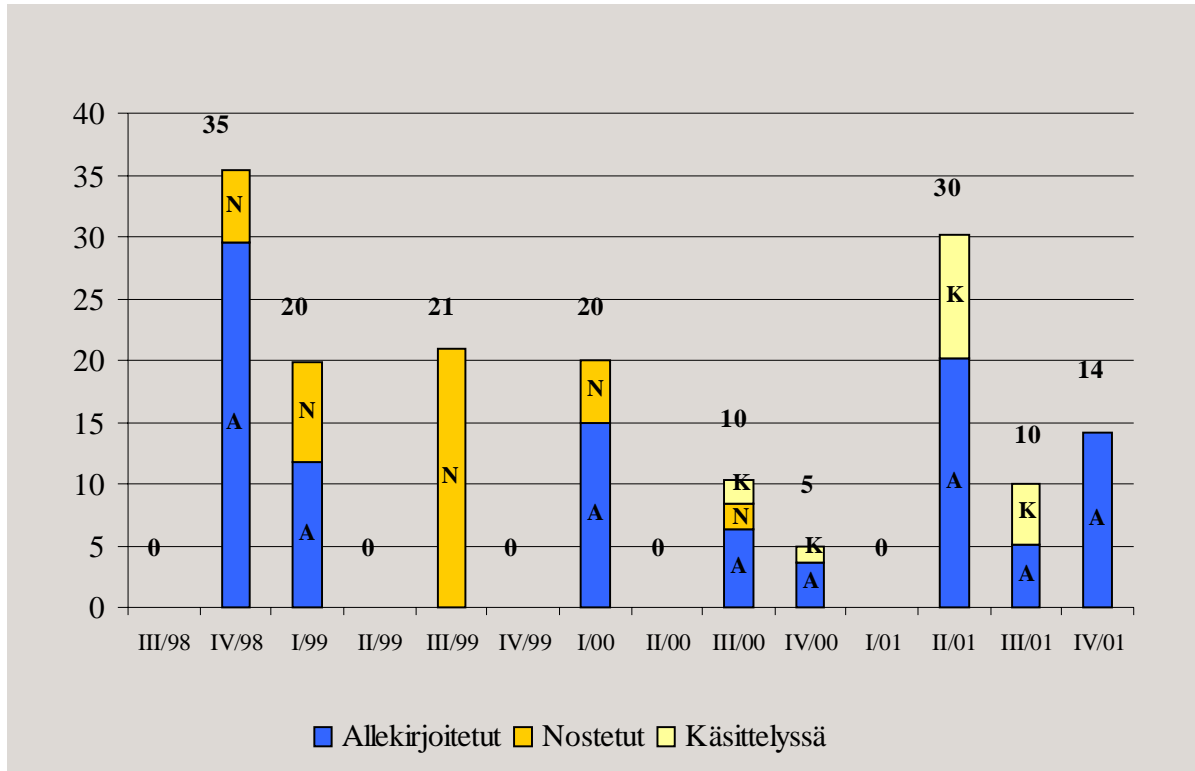
EIR on allekirjoittanut kokonaismäärältään 105,44 miljoonan euron sopimukset 16 riskipääomarahaston kanssa. Nämä 16 riskipääomarahastoa ovat hankkineet rahoitusta yhteensä 457,5 miljoonaa euroa. Lyhyt kuvaus riskipääomarahastoista, joilla on kirjalliset sopimukset EIR:n kanssa, on liitetty tähän kertomukseen (liite 1). Sidotun ja allekirjoitetun määrän ero selittyy sillä, että eräs rahastosijoitus hyväksyttiin ennen 31. joulukuuta 2001, mutta sopimusta ei ole vielä allekirjoitettu, ja sillä, että kolme muuta rahastosijoitusta saadaan mahdolliseksi päätökseen. Rahasto, jota koskevaa sopimusta ei ole vielä allekirjoitettu, sijaitsee Itävallassa, ja EIR uskoo, että allekirjoitus tapahtuu lähikuukausien aikana.

EIR ei voinut allekirjoittaa sopimuksia kuuden muun edellä mainitun riskipääomarahaston kanssa, koska riskipääomarahastojen johdon esittämät lopullisia sijoituksia koskevat ehdot eivät olleet ETF-käynnistysjärjestelmän tukikelpoisuusehtojen mukaisia (esimerkiksi toiset sijoittajat saivat paremmat ehdot, hoitopalkkioita ei laskettu markkinakäytännön mukaisesti tai rahastopääoma ylimerkittiin). Eräessä tapauksessa riskipääomarahasto onnistui hankkimaan riittävän rahoituksen markkinoilta sen jälkeen, kun EIR oli ilmoittanut sijoitushalukkuudestaan. Tämä osoittaa, miten EIR toimii toisinaan katalyyttinä ilman, että yhteisön varoja jouduttaisiin viime kädessä sijoittamaan, jolloin rahoitus voidaan varata sijoituksiin, joiden riski on korkeampi, ja näin taata yhteisön osuuden suurempi lisäarvo.

2.2.3. Sitoumukset

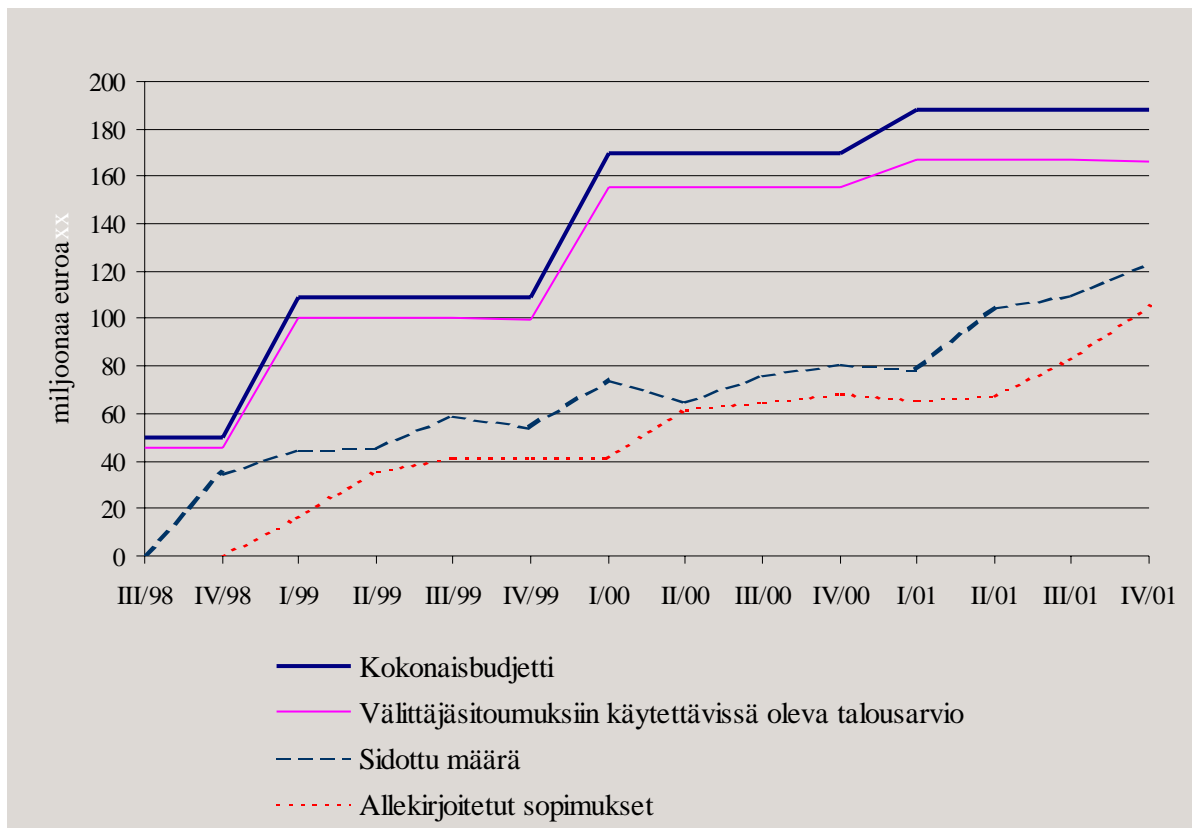
Alla oleva kaaviokuva osoittaa neljännesvuosittain hyväksytyt sijoitukset riskipääomarahastoihin. Vuonna 2000 toteutetun EIR:n uudelleenorganisoinnin jälkeen toiminta kasvoi huomattavasti vuonna 2001. Vaikka toiminta oli absoluuttisina lukuina rajallista, sitä on tarkasteltava sitä taustaa vasten, että riskipääomamarkkinat heikentyvät nopeasti ja uudesta riskipääomarahoituksesta on pulaa, mikä johtuu sijoittajien haluttomuudesta hankkia riskipääomaluokkaan kuuluvaa omaisuutta. Tämä vahvistaa EIR:n ja ETF-käynnistysjärjestelmän merkityksen Euroopan riskipääomamarkkinoiden säilyttämisessä.

Kuva 2.2. Hyväksytyt sijoitukset riskipääomarahastoihin neljännesvuosittain

Alla oleva kaaviokuva osoittaa sidotun kokonaismäärän (eli allekirjoitetut sopimukset lisätynä niillä, joiden käsittely on kesken, yhteensä 123 miljoonaa euroa vuoden 2001 lopussa) kumulatiivisen kehityksen verrattuna käytettävissä oleviin varoihin (188 miljoonaa euroa vuoden 2001 lopussa).

Se osoittaa myös EIR:n riskipääomarahastojen kanssa allekirjoittamien määrien kehityksen (105 miljoonaa euroa vuoden 2001 lopussa).

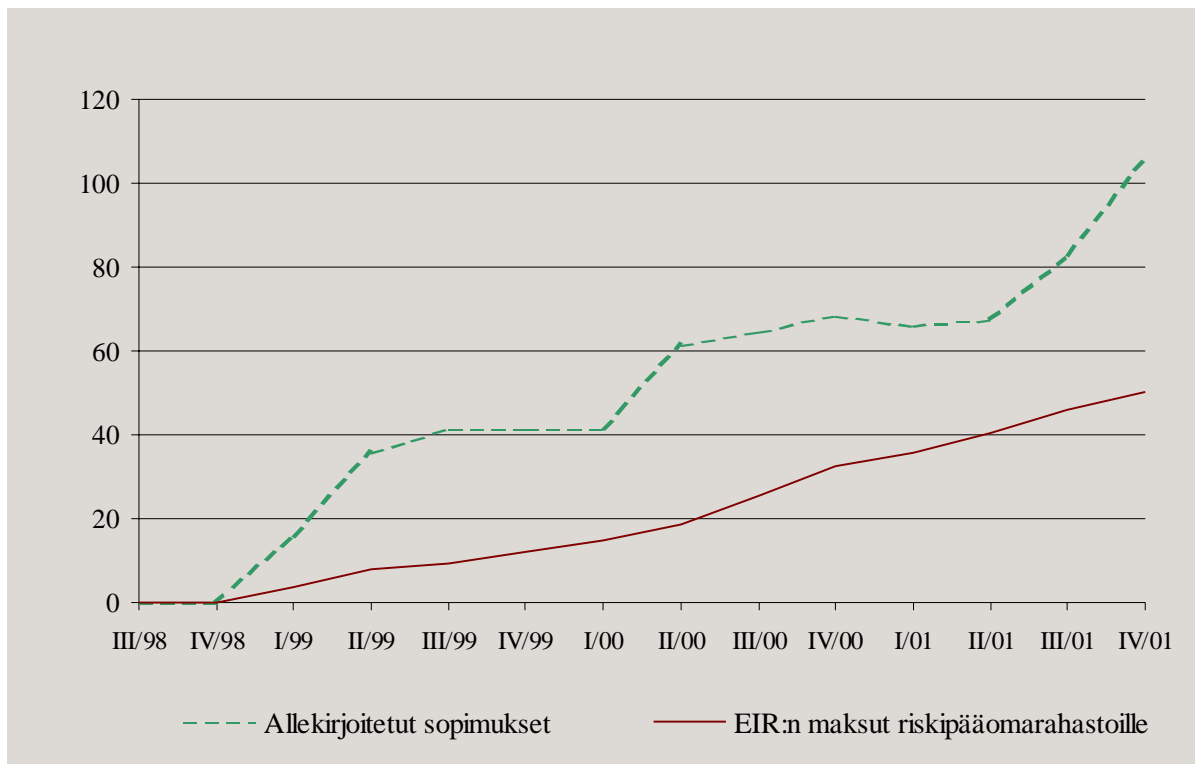
Kuva 2.3. Operaatioiden kumulatiivinen kehitys

2.2.4. Suoritetut maksut

Joulukuun 31. päivään 2001 mennessä riskipääomarahastoille oli suoritettu maksuja kaikkiaan 50 miljoonaa euroa, kun vastaava luku vuoden 2000 lopussa oli 32 miljoonaa euroa. Kasvaneen sitomistahdin seurauksena suoritettujen maksujen kokonaisuus on nyt 48 prosenttia sidotuista määristä.

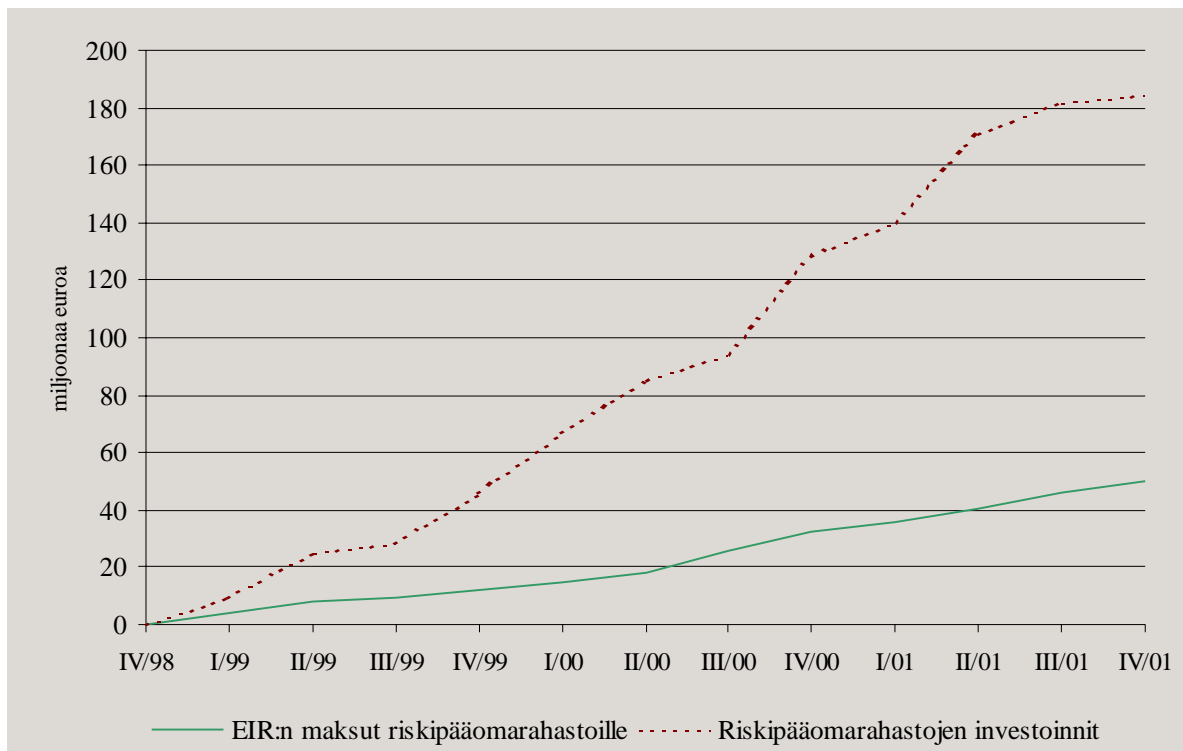
On huomattava, että ensimmäisille ETF-käynnistysjärjestelmän riskipääomarahastoille, jotka allekirjoittivat sopimuksen EIR:n kanssa, suoritettujen maksujen osuus on 79 prosenttia. Kun otetaan huomioon, että näiden riskipääomarahastojen keskimääräinen sijoitusaika on neljästä viiteen vuotta, varojen käyttöastetta voidaan pitää täysin tyydyttävänä.

Seuraava kaaviokuva osoittaa budjettisitoumuksista riskipääomarahastoihin suoritettujen määrien kehityksen 31. joulukuuta 2001 mennessä verrattuna allekirjoitettujen sopimusten määriin. EIR suorittaa maksut samanaikaisesti ja samassa suhteessa kaikkien muiden riskipääomarahastoon sijoittavien kanssa. Riskipääomarahastot käyttävät saamansa varat pk-yrityssijoituksiin.

Kuva 2.4. Riskipääomarahastoille suoritettut maksut

Alla oleva kaaviokuva osoittaa riskipääomarahastojen tekemät sijoitukset tukea saaneisiin pk-yrityksiin verrattuna EIR:n riskipääomarahastoille suorittamiin maksuihin. Vuoden 2001 lopussa ETF-järjestelmän varojen käytön suhde riskipääomarahastojen sijoituksiin on yhden suhde neljään. Kun otetaan huomioon, että riskipääomarahastot ovat hankkineet varoja yhteensä 457,5 miljoonaa euroa, seuraava kaaviokuva osoittaa, että näiden riskipääomarahastojen pääomasta vielä noin puolet on sijoitettava uusiin pk-yrityksiin tai käytettävä jo salkussa olevien pk-yritysten sijoitusten lisäämiseen.

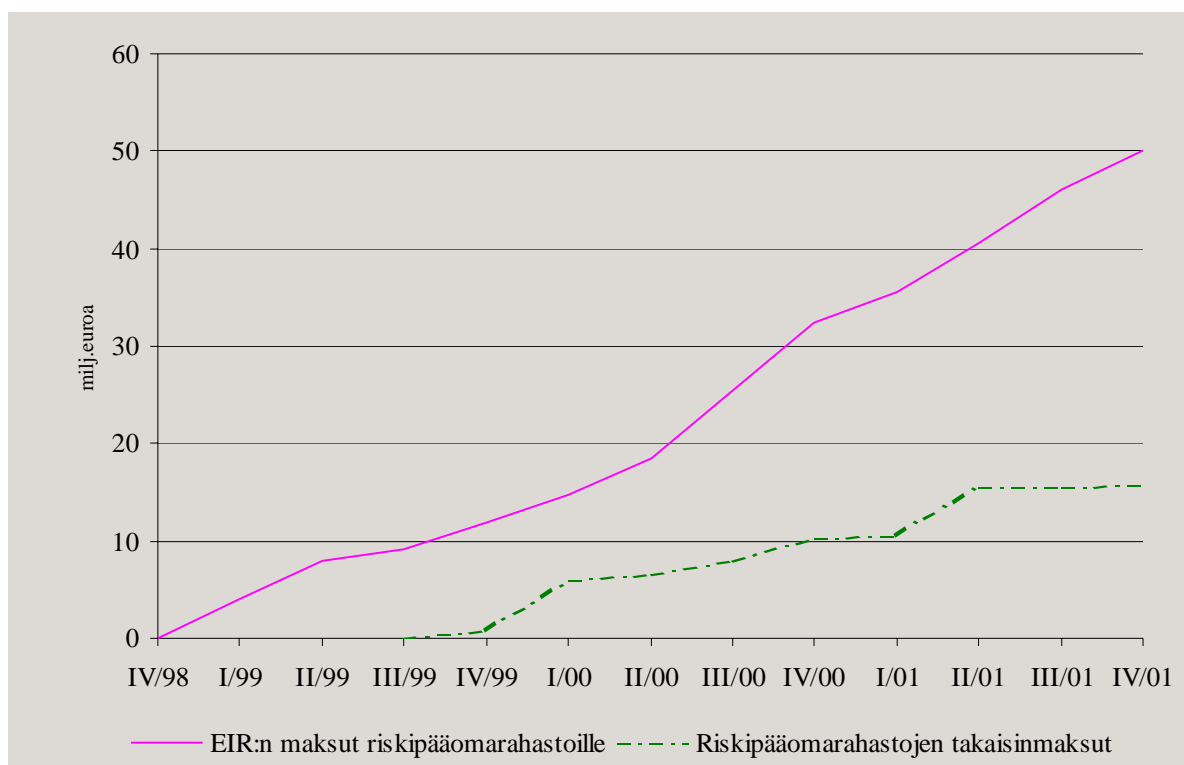

Kuva 2.5. Riskipääomarahastojen sijoitukset tukea saaneisiin pk-yrityksiin

2.2.5. Riskipääomarahastojen takaisinmaksut

Jotkut ETF-käynnistysjärjestelmän riskipääomarahastot ovat aloittaneet takaisinmaksun EIR:lle myytyään oman pääoman osuutensa menestyvissä pk-yrityksissä. Lisätietoa yrityksistä, joita mainitut takaisinmaksut koskevat, annetaan jäljempänä kohdassa 2.4.

Vuonna 2001 riskipääomarahastot maksoivat ETF-käynnistysjärjestelmän varainhoitotilille takaisin yhteensä 5,3 miljoonaa euroa, kun vastaava määrä oli 9,6 miljoonaa euroa vuonna 2000 ja 0,7 miljoonaa euroa vuonna 1999, joten EIR voi harkita uusia sijoituksia siten, kuin neuvoston päätöksessä edellytettiin (katso kohta 2.2.1). On mielenkiintoista huomata, että 31. joulukuuta 2001 takaisinmaksettu kokonaismäärä (15,6 miljoonaa euroa) kattaa jo järjestelmän hallinnoinnista EIR:lle suoritettavat enimmäispalkkiot.

Kuva 2.6. Riskipääomarahastojen takaisinmaksut

Markkinaolosuhteiden huonontuminen vuoden 2000 lopulta lähtien ja sitä pahentaneet syyskuun 11. päivän 2001 tapahtumat, jotka vaikeuttivat arviointeja, ovat vaatineet veronsa. Investoinneista vetäytymistä on lykätty, koska potentiaalisia ostajia ei ole ollut ja julkisten osakeantien näkymät ovat olleet huonot. Toimintansa varhaisvaiheessa olevia yrityksiä koskevasta investointipolitiikasta on taas tullut valikoivampaa, mikä on johtanut joidenkin jo salkuissa olevien käynnistysvaiheen yritysten rahoituksen kiristymiseen.

2.2.6. Tilit

ETF-järjestelmän tilinpäätös esitetään liitteessä 6.

2.3. Rahoituksen välittäjät

Useimmilla riskipääomarahastoilla, joilla on sopimus EIR:n kanssa, on joko kansallinen tai alueellinen toimintakohde, vaikka jotkut niistä voivat sijoittaa myös yleiseurooppalaisella tasolla. Ne suuntautuvat pääasiassa alkuvaiheen investointien rahoittamiseen huipputekniikan aloilla, joita ovat tieto- ja tietoliikennetekniikka, Internet, terveydenhuolto ja biotieteet. Tämä on ETF-käynnistysjärjestelmän sijoituspolitiikan mukaista.

Lyhyt kuvaus riskipääomarahastoista, joilla on kirjalliset sopimukset EIR:n kanssa, on liitetty tähän kertomukseen (liite 1).

On syytä mainita, että on vielä neljä EU-maata, joita ETF-käynnistysjärjestelmä ei kata, nimittäin Alankomaat, Espanja, Irlanti ja Kreikka. Alankomaita lukuun ottamatta nämä ovat maita, joissa erityisesti alku- ja käynnistysvaiheiden riskipääomamarkkinat ovat heikosti kehittyneet. Alankomaissa ei ole paljonkaan alkuvaiheen markkinoilla toimivia uusia ryhmiä ja useimmat toimivista riskipääomarahastoista soveltavat pragmaattista monen vaiheen sijoituspolitiikkaa riskien pienentämiseksi. Viime kuukausien aikana on kuitenkin tutkittu yhä enemmän edellä mainituista maista tulleita hakemuksia, ja on pyritty erityistoimiin rahoitustoiminnan kehittämiseksi maissa, joissa ETF-käynnistysjärjestelmää ei ole tähän mennessä käytetty³.

---

³ Espanjassa hyväksyttiin vuonna 2002 kaksi operaatiota. Alankomaissa, Irlannissa ja Kreikassa luotiin yhteyksiä operaatioille, jotka otetaan käsittelyyn myöhemmin vuonna 2002. Näiden potentiaalisten investointien avulla saavutettaneen maantieteellinen kokonaisuuskattavuus.

2.4. Tukea saaneet pk-yritykset

Joulukuun 31. päivään 2001 mennessä riskipääomarahastot olivat sijoittaneet 179 pk-yritykseen. Sijoitusten kokonaismäärä on 184,6 miljoonaa euroa, mikä vastaa 1,03 miljoonan euron keskimääräistä sijoitusta yritystä kohti. Tämä vastaa Euroopan riskipääomayhdistyksen (EVCA) vuosikirjassa 2001 annettuja tilastoja, joiden mukaan siemenvaiheen yrityksiin tehtyjen sijoitusten keskimäärä on 0,98 miljoonaa euroa ja käynnistysvaiheen yrityksiin tehtyjen sijoitusten keskimäärä 1,52 miljoonaa euroa.

Erittely maittain esitetään seuraavassa.

Taulukko 2.2. Tukea saaneiden pk-yritysten erittely maittain

Maa	Tukea saaneiden pk-yritysten lukumäärä	Sijoitetut määrät (miljoonaa euroa)	Keskimääräinen sijoitus (miljoonaa euroa)
Belgia	3	1,4	0,5
Tanska	1	1,9	1,9
Suomi	13	6,2	0,5
Ranska	95	88,8	0,9
Saksa	34	36,9	1,1
Luxemburg	3	4,3	1,4
Alankomaat	1	0,9	0,9
Ruotsi	10	17,1	1,7
Yhd.kuningaskunta	11	15,4	1,4
Ei EU (*)	8	11,7	1,5
Yhteensä	179	184,6	1,03

(*) Yhdysvallat, Kanada, Israel ja Sveitsi (katso kohta 2.1).

Tukea saaneista 179 yhtiöstä 159 on edelleen riskipääomarahastojen salkuissa ja 20 sijoitusta on realisoitu. Näistä 15 yritystä on myyty ja viisi kirjattu tappioksi. Seuraavassa taulukossa on tarkempia tietoja näistä 20 sijoituksesta.

Taulukko 2.3. Realisoidut sijoitukset

Sijoitukset	Kustannus (miljoonaa euroa)	Lopullinen arvo (miljoonaa euroa)	Voitto/tappio (miljoonaa euroa)	Voitto/tappio (%)	
Kirjattu tappioksi	5	5,5	0,5	(5,0)	-91 %
Myyty	15	14,6	81,6	67,0	459 %
Yhteensä	20	20,1	82,1	62,0	308 %
ETF-käynnistysjärjestelmän osuus		4,3	17,8	13,5	314 %

Realisoitujen sijoitusten lopullinen arvo on keskimäärin neljä kertaa sijoitettu alkupääoma. Ei voida olettaa, että nämä tulokset voitaisiin ekstrapoloida realisoimattomien sijoitusten suhteen.

ETF-käynnistysjärjestelmän osuus maksetaan takaisin järjestelmän varainhoitotilille sen jälkeen, kun riskipääomarahastojen varainhoitopalkkiot on vähennetty (katso kohta 2.2.5).

Seuraavassa taulukossa esitetään 15 yrityksen erittely työntekijöiden lukumäärän mukaan sijoituksen realisointihetkellä (vetäytyminen).

Taulukko 2.4. Työllistäminen tukea saaneissa pk-yrityksissä, joissa sijoitukset on realisoitu

Työntekijöiden lukumäärä	Tukea saaneet pk-yritykset	
	Lukumäärä	%
≤ 5	1	6,7
6-10	1	6,7
11-50	8	53,3
>50	5	33,3
Yhteensä	15	100

Seuraavassa esitetään 20 pk-yrityksen toimialakohtainen luokittelu.

Taulukko 2.5. Niiden pk-yritysten toimiala, joissa investoinnit on realisoitu

Toimiala	Myyty	Kirjattu tappioksi	Yhteensä
Tietojenkäsittely	9	5	14
Bioteknologia	1	-	1
Lääketiede/terveydenhuolto	3	-	3
Viestintä	2	-	2
Yhteensä	15	5	20

Seuraavassa eritellään 159 pk-yritystä, jotka sisältyvät tällä hetkellä riskipääomarahastojen salkkuihin, työntekijöiden lukumäärän mukaan vuoden 2001 lopussa.

Taulukko 2.6. Työllistäminen sijoitussalkkuihin sisältyvissä tukea saaneissa pk-yrityksissä

Työntekijöiden lukumäärä	Tukea saaneet pk-yritykset	
	Lukumäärä	%
≤ 5	19	11,9
6-10	22	13,8
11-50	93	58,5
>50	25	15,7
Yhteensä	159	100

Seuraavassa esitetään 159 pk-yrityksen toimialakohtainen luokittelu.

Taulukko 2.7. Sijoitussalkkuihin sisältyvien tukea saaneiden pk-yritysten toimiala

Toimiala	Tukea saaneiden pk-yritysten lukumäärä
Tietojenkäsittely	74
Bioteknologia	25
Lääketiede/terveydenhuolto	18
Kuluttaja-asiat	13
Muu elektroniikka	12
Viestintä	11
Muut alat	4
Rahoituspalvelut	1
Teollisuustuotteet ja -palvelut	1
Yhteensä	159

Huipputekniikan yhtiöt muodostavat 88 prosenttia pääomarahastojen salkuissa tällä hetkellä olevista pk-yrityksistä, kun tietotekniikan alan yritysten (tietojenkäsittely ja muu elektroniikka) osuus on yli 50 prosenttia.

2.5. Työllistäminen

Riskipääomarahastojen ilmoittamien tietojen mukaan 159 sijoitusten kohdeyritystä, joista työntekijätiedot olivat käytettävissä, työllistivät vuoden 2001 lopussa 6 079 henkilöä. Näistä 5 225 työskenteli yrityksissä, joihin sijoitettiin ennen vuoden 2000 loppua; näiden yritysten kumulatiivinen henkilöluku oli 4 367 vuoden 2000 lopussa. Nämä luvut vastaavat 20 prosentin vuotuista kasvua.

Vuoden 2001 puolivälissä suoritetun vuosikyselyn mukaan voidaan kyseisten sadan pk-yrityksen työllistämisodotukset tiivistää seuraavasti.

Taulukko 2.8. Vaikutus tukea saaneiden pk-yritysten työllisyyteen

	Työntekijöiden lukumäärä	Keskiarvo/pk-yritys	Vuosittainen kasvu (%)
Tällä hetkellä	3 318	33	-
Oletettu tilanne vuoden kuluttua	4 302	43	30
Oletettu tilanne kahden vuoden kuluttua (*)	5 881	59	37
Oletettu tilanne viiden vuoden kuluttua (**)	7 999	80	36

(*) Noin 14 prosenttia kyselyyn valituista yhtiöistä ei pystynyt antamaan näitä tietoja. Näiden yritysten osalta kasvuprosentiksi on oletettu nolla.

(**) Noin 37 prosenttia kyselyyn valituista yhtiöistä ei pystynyt antamaan näitä tietoja. Näiden yritysten osalta kasvuprosentiksi on oletettu nolla.

Liitteessä 2 annetaan lisätietoa asiasta.

3. EUROOPPALAINEN YHTEISYRITYS (JEV)

3.1. Ohjelman kuvaus

JEV-ohjelman tarkoituksena on kannustaa Euroopan pk-yrityksiä yhteisyrityksiin Euroopan talousalueella⁴ auttamalla niitä hyödyntämään yhteismarkkinoiden tarjoamia mahdollisuuksia.

Kustannuksiin osallistumalla pyritään kattamaan osa yhteisyrityksen perustamiseen liittyvistä menoista (valmistelu- ja investointituki). Määrä (enimmillään 100 000 euroa hanketta kohti) ja osallistumisehdot ovat seuraavat:

- Ensimmäinen rahoitustuen osa kattaa enintään 50 prosenttia tukikelpoisista menoista enimmäismäärältään 50 000 euroa.

Tukikelpoisia menoja ovat Euroopan pk-yritysten luoman kansalliset rajat ylittävän yhteisyrityksen suunnitteluun ja perustamiseen liittyvät kustannukset. Tällaisia ovat markkinatutkimusmenot, oikeudellisen kehyksen ja liiketoimintasunnitelman valmistelu, ympäristövaikutusten analysointi ja kaikki muut yhteisyrityksen perustamisen kannalta välttämättömät menot.

- Toinen tukiosa kattaa enintään kymmenen prosenttia tehdyn investoinnin kokonaismäärästä.

Lisäksi JEV:stä tuetaan toimia, joilla ohjelmaa markkinoidaan (markkinointituki). Markkinointitukeen tarkoitettujen rahoituksen enimmäismäärä on 10 000 euroa tiedotusaineistoon ja 20 000 euroa yhteistyöhön kannustaviin tapahtumiin. Tuki kattaa 50 prosenttia kaikista hyväksyttävistä kuluista, ja se annetaan avustuksen muodossa. JEV-markkinointituen hakemiseen oikeutettuja ovat rahoituksen välittäjät, pk-yritysten eurooppalaiset, kansalliset tai alueelliset järjestöt, kauppakamarit, euroneuvontakeskukset, yritys- ja innovaatiokeskukset sekä kaikki muut Euroopan unionin voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, kuten kauppa- ja teollisuusyhdistykset, julkiset laitokset ja muut tahot, jotka edistävät JEV-ohjelmaan tukikelpoisia investointeja.

Syksyllä 2001 komissio pidättyi toistaiseksi myöntämästä markkinointitukea, koska JEV-ohjelma oli tarkastelun ja sisäisen arvioinnin kohteena.

3.2. Budjettitilanne

3.2.1. Yleiskatsaus

JEV-ohjelman budjettimäärärahat olivat yhteensä 57 miljoonaa euroa, johon sisältyi vuonna 1997 JEV-kokeilutoimeen kohdenneet viisi miljoonaa euroa.

3.2.2. Maantieteellinen jakauma

Koska JEV-hankkeet on määritelty kansalliset rajat ylittäviksi, talousarvioon otettujen varojen jakautumisella jäsenvaltioittain ei ole merkitystä. Maantieteellistä jakaumaa analysoidaan jäljempänä kohdan 3.4. hanketarkastelun yhteydessä.

---

⁴ ETA:n sekakomitean päätös N:o 72/1999, tehty 15 päivänä kesäkuuta 1999.

3.2.3. Sitoumukset

Vuoden 2001 lopussa komissio oli sitonut 10,9 miljoonaa euroa käytettävissä olevista budjettivaroista lopullisille tuensaajille, pk-yrityksille.

3.2.4. Suoritetut maksut

Joulukuun 31. päivään 2001 mennessä tukea saaneille pk-yrityksille oli suoritettu maksuja yhteensä 1,3 miljoonaa euroa.

3.2.5. Tilit

Ohjelman tilinpäätös esitetään liitteessä 6.

3.3. Rahoituksen välittäjät

JEV-ohjelmaa toteutetaan rahoituslaitosten verkoston avulla. Tämä verkosto, joka muodostettiin kiinnostuksenilmaisupyynnön jälkeen (Euroopan yhteisöjen virallinen lehti S 42, 28.2.1998), käsitti 71 rahoituksen välittäjää 31. joulukuuta 2001, kun edellisen vuoden vastaava luku oli 85. Täydellinen luettelo rahoituksen välittäjistä on liitetty tähän kertomukseen (liite 3).

Alla olevassa taulukossa luodaan yleiskuva rahoituksen välittäjiin maittain.

Taulukko 3.1. Rahoituksen välittäjien erittely maittain

Maa	Rahoituksen välittäjien lukumäärä
Itävalta	7
Belgia	6
Tanska	2
Suomi	1
Ranska	7
Saksa	10
Kreikka	2
Irlanti	1
Italia	19
Luxemburg	3
Norja	1
Portugali	2
Espanja	8
Ruotsi	1
Yhdistynyt kuningaskunta	1
Yhteensä	71

Pk-yrityksen, joka haluaa tehdä ohjelman mukaisen hakemuksen, on otettava yhteyttä johonkin verkoston rahoituksen välittäjään. Välittäjän tehtävänä on arvioida hakemus ja toimittaa se edelleen komissiolle. Komissio tarkastaa tämän jälkeen hakemuksen rahoituskelpoisuuden ja sen mahdollisen vaikutuksen työllisyyteen.

Verkoston 71:stä jäljellä olevasta rahoituksen välittäjästä noin kolmasosa ei ole koskaan toimittanut yhteisyrityshankkeeseen liittyvää hakemusta. Aktiivisista rahoituksen välittäjistä yksi neljäsosa vastasi yli kolmesta neljäsosasta yhteisyrityshankkeita.

3.4. Hankkeiden tarkastelu

Ohjelman vuonna 1998 tapahtuneesta käynnistämisestä 31. joulukuuta 2001 asti rahoituksen välittäjien arvioitua tarkasti mahdolliset hankkeet komission yksiköt olivat vastaanottaneet 243 hanketta, joista 175 oli hyväksytty. Näistä 54 tähtäsi markkinoinnin edistämiseen ja 121 valmisteluun sekä investointeihin. Alla oleva taulukko osoittaa hankkeiden kehittymisen.

Taulukko 3.2. Hankkeiden tilanne

(Kumulatiiviset luvut)	Hankkeet			
	31.12.1998	31.12.1999	31.12.2000	31.12.2001
Ehdotetut hankkeet				
Yhteisyrityshankkeet	23	79	127	173
Markkinointituki	-	25	59	70
Yhteensä	23	104	186	243
Hyväksytyt hankkeet				
Yhteisyrityshankkeet	11	53	83	121
Markkinointituki	-	12	46	54
Yhteensä	11	65	129	175
Hylätyt hankkeet				
	2	5	17	21
Peruutetut hankkeet				
	2	9	25	26
Tarkasteltavat hankkeet vuoden lopussa				
	8	25	15	21

Komissio käytti JEV-ohjelman ensimmäisen vuoden (1998) rahoituksen välittäjien verkoston rakentamiseen sekä järjestelmän täytäntöönpanoon. Ohjelman toisena vuotena vastaanotettiin

104 hanketta. Vuosina 2000 ja 2001 vastaanotettujen uusien hakemusten määrä oli suunnilleen samaa tasoa kuin aikaisempina vuonna, mikä oli odotettua vähemmän.

Tähän mennessä komissio on hylännyt tai rahoituksen välittäjä on peruuttanut melkein joka viidennen hankkeen. Useimmat hylkäämiset johtuivat siitä, ettei hanke täyttänyt kelpoisuusperusteita tai että uusien taloudellisten toimintojen investointi- ja työllistämisaikutus oli riittämätön. Useimmat peruutukset johtuivat käsiteltävään hakemusaineistoon liittyvistä hallinnollisista vaatimuksista ja niistä johtuvista viipeistä.

Alla oleva taulukko osoittaa suunniteltujen yhteisyritysten sijainnin.

Taulukko 3.3. Suunniteltujen yhteisyritysten erittely maittain

	Suunnitellut yhteisyritykset			
	1998-1999	2000	2001	Yhteensä
Itävalta	0	1	1	2
Belgia	7	1	2	10
Tanska	3	3	2	8
Suomi	1	0	0	1
Ranska	10	1	2	13
Saksa	3	4	6	13
Kreikka	0	1	2	3
Irlanti	1	0	2	3
Italia	7	3	2	12
Luxemburg	1	0	1	2
Alankomaat	3	1	4	8
Norja	0	0	1	1
Portugali	5	3	4	12
Espanja	9	7	4	20
Ruotsi	1	2	2	5
Yhdistynyt kuningaskunta	2	2	3	7
Päättämättä	0	1	0	1
Yhteensä	53	30	38	121

Seuraavassa esitetään hankkeissa mukana olevien (johtavien ja muiden) kumppaneiden kansallisuudet.

Taulukko 3.4. Yhteisyrityskumppaneiden erittely maittain

Kumppanit

	1998-1999	2000	2001	Yhteensä
Itävalta	1	3	2	6
Belgia	14	5	4	23
Tanska	7	5	11	23
Suomi	1	2	2	1
Ranska	22	5	3	30
Saksa	11	6	12	29
Kreikka	0	1	2	3
Irlanti	1	2	2	5
Italia	11	7	8	26
Luxemburg	1	0	1	2
Alankomaat	6	7	7	20
Norja	0	0	3	3
Portugali	8	3	5	16
Espanja	13	11	4	28
Ruotsi	3	3	4	10
Yhdistynyt kuningaskunta	16	5	9	30
Muu	0	3	0	3
YHTEENSÄ	115	66	77	258⁵

Seuraavassa esitetään suunniteltujen yhteisyritysten lukumäärä toimialoittain.

⁵ Hankkeissa on harvoin mukana enemmän kuin kaksi kumppania.

Taulukko 3.5. Suunniteltujen yhteisyritysten toimiala

	Suunnitellut yhteisyritykset			
	1998-1999	2000	2001	Yhteensä
Multimedia, ohjelmisto, audiovisuaalinen	2	0	5	7
Markkinointi ja kaupallistaminen	7	6	4	17
Valmistus	3	11	9	23
Jätehuolto	2	0	0	2
Bioteknologia	1	1	1	3
Kuljetukset, logistiikka	7	1	1	9
Tietotekniikka	15	5	3	23
Energia	2	2	4	8
Rakentaminen	4	0	1	5
Teollisuus	5	0	2	7
Televiestintä ja tietojenkäsittely	2	0	0	2
Muut alat	3	4	8	15
Yhteensä	53	30	38	121

Kaikista 258 pk-yrityskumppaneista 53 prosentissa oli alle kymmenen työntekijää ja 33 prosentissa oli 10–49 työntekijää.

Seuraavassa esitetään hyväksytyissä yhteisyrityshankkeissa (tilanne 31. joulukuuta 2001) mukana olevien pk-yritysten koko.

Taulukko 3.6. Työpaikat pk-yrityskumppaneissa

Työntekijöiden lukumäärä	Pk-yritysten lukumäärä (kumulatiiviset luvut)		
	31.12.1999	31.12.2000	31.12.2001
< 10	48	97	137
10-49	46	56	85
50-249	21	28	36
Yhteensä	115	181	258

3.5. Työllistäminen

Niiden 28 yhteisyrityksen, jotka on tähän mennessä perustettu ja ilmoitettu (pk-yritysten palauttamissa 79 kyselylomakkeessa), työllistävä vaikutus on ollut rajallinen.

Vaikka ensimmäiset tiedot näyttivät myönteisiltä, vuoden 2001 loppuun mennessä oli todellisuudessa saatu vain neljä investointiavustusta koskevaa hakemusta. Kaikissa näistä tapauksista oli toteutettu vain 20 prosenttia hakemuslomakkeissa alunperin kaavailuista uusista työpaikoista. On kuitenkin huomattava, että avustushakemuksen työllistämisluvat heijastavat senhetkistä tilannetta - yhteisyrityksen luominen ja siihen investoiminen on usein pitkä prosessi, ja saattaa olla, että uusia työpaikkoja luodaan liiketoiminnan kehittyessä. Tiedossa ei ole myöskään, onko kumppaneiden yrityksissä mahdollisesti syntynyt työpaikkoja yhteisyrityksen seurauksena.

Suurin osa tähän mennessä luoduista ja ilmoitetuista yhteisyrityksistä on päättänyt olla hakematta investointiavustusta. Yleinen mielipide on, että menettelyt vievät liikaa aikaa ja ovat liian monimutkaiset. Toinen syy siihen, miksi investointiavustusta ei haeta, on se, että yhteisyritykset ovat investoineet vain vähäisessä määrin käyttöomaisuuteen, minkä vuoksi kymmenen prosentin tukea ei ole pidetty riittävänä kannustimena hallinnolliseen vaivannäköön. Voidaan kohtuudella olettaa, että työpaikkoja on syntynyt myös sellaisiin yhteisyrityksiin, jotka ovat päättäneet olla hakematta investointiavustusta, mutta neljästä avustuksesta tällä hetkellä käytettävissä olevien työllistämislukujen valossa lukumäärät ovat luultavasti melko vähäiset. Todellisuudessa syntyneiden työpaikkojen lukumäärä vahvistuu vasta sitten, kun yhteisyritykset ovat toimittaneet ensimmäiset viisivuositaisen raportointivelvollisuuteen perustuvat kertomuksensa.

3.6. JEV:n vastaanotto

JEV:n markkinakysyntä on ollut huomattavasti vähäisempää, kuin alunperin otaksuttiin. Ohjelma suunniteltiin alunperin, osittain vastauksena pk-yrityksiä edustavien järjestöjen pyyntöihin, täydentämään (silloisia) ECIP (European Community Investment Partners) ja JOP (Joint Venture Programme – Phare/Tacis) -yhteisyritysohjelmaa, joista ensin mainittu koski ALAMEDSA-maita ja jälkimmäinen KIE/UIV-maita. ECIP-ohjelma lakkautettiin vuoden 1999 lopussa ja JOP vuonna 2000. Eräänä seurauksena oli se, että eräät rahoituksen välittäjät, jotka olivat tarjonneet ECIP-, JOP- ja JEV-rahoitusta asiakkailleen, supistivat toimintaansa tai lopettivat sen, koska JEV ei yksinään tarjonnut riittävää hankevolyyymia ohjelmiin varatun henkilökunnan ylläpitämiseksi. Monet pitivät rahoituksen välittäjille hakemusaineiston toimittamisesta maksettua korvausta riittämättömänä ottaen huomioon hallinnolliset velvoitteet, joihin rahoituksen välittäjät sitoutuvat tehdessään puitesopimuksen komission kanssa.

Vaikka JEV-ohjelman taustalla olevaa ajattelua pidettiinärkevänä, aika on näyttänyt, että pk-yritysten rajat ylittävien EU-yhteisyritysten luomiseen varatulle tuelle oli suhteellisen vähän kysyntää. Todellisuudessa toiseen jäsenvaltioon investoivat pk-yritykset perustivat usein mieluummin tytä- kuin yhteisyrityksiä tai solmivat löyhempiä yhteistyösopimuksia ilman uuden oikeudellisen kokonaisuuden perustamisvelvoitetta.

Ohjelman saamaan vastaanottoon on myös voinut vaikuttaa tarve luoda tiukka valvonta hakemusten käsittelylle, jotta voitaisiin varmistaa moitteeton varainhoito ja jotta voitaisiin minimoida sääntöjenvastaisten toimien riski. Tämän seurauksena aineiston käsittelyajat ovat olleet odotettua pitemmät ja ohjelman on havaittu kärsivän byrokratian hitaudesta. Toisaalta yhtään vahvistettua petostapausta ei ole myöskään ollut.

Näiden kokemusten perusteella komissio tekee ehdotuksen JEV:n tulevaisuudesta esittäessään lähiaikoina kasvua ja työllisyyttä koskevan aloitteen yleisarvion tulokset.

4. PK-YRITYSTEN TAKAUSJÄRJESTELMÄ

4.1. Järjestelmän kuvaus

Pk-yritysten takausjärjestelmän tavoitteena on kannustaa työpaikkojen luomista tukemalla pk-yritysten investointitoimia Euroopan unionin alueella lainarahoitusmahdollisuuksia lisäämällä. Tavoite saavutetaan lisäämällä jäsenvaltioissa toimivien takausjärjestelmien valikoimaa, mikä koskee sekä uusia että olemassaolevia salkkuja. Järjestelmä mahdollistaa rahoituksen välittäjien takaustuotteiden suuremmat takausvolyymit, rahoituksen saannin useammille pienille yrityksille useamman tyyppisiä investointeja varten sekä takaukset riskialttiimmille lainoille. Järjestelmästä katetaan osa takaustappioista ennalta määrättyyn summaan asti. Järjestelmän toiminnasta vastaa Euroopan investointirahasto (EIR) varainhoitajan ominaisuudessa. EIR hoitaa yhteydet rahoituksen välittäjiin, jotka haluavat liittyä järjestelmään, sekä arvioi ja toimittaa valitut ehdotukset edelleen komissiolle hyväksyttäväksi. Tarvittava yhteistyö jäsenvaltioiden kanssa järjestetään EIR:n ja asianomaisten kansallisten viranomaisten välisin yhteyksin.

Pk-yritysten takausjärjestelmässä annetaan etusija yrityksille, joissa on enintään sata työntekijää. Erityistä huomiota kiinnitetään pk-yritysten aineettoman omaisuuden rahoitukseen. Rahoituksen välittäjät voivat soveltaa tiukempia kelpoisuusehtoja riippuen käytettävistä takaus- tai lainatuotteista. Joka tapauksessa lopullisten tuettavien pk-yritysten hyväksymismenettely on täysin valittujen rahoituksen välittäjien vastuulla.

4.2. Budjettitilanne

4.2.1. Yleiskatsaus

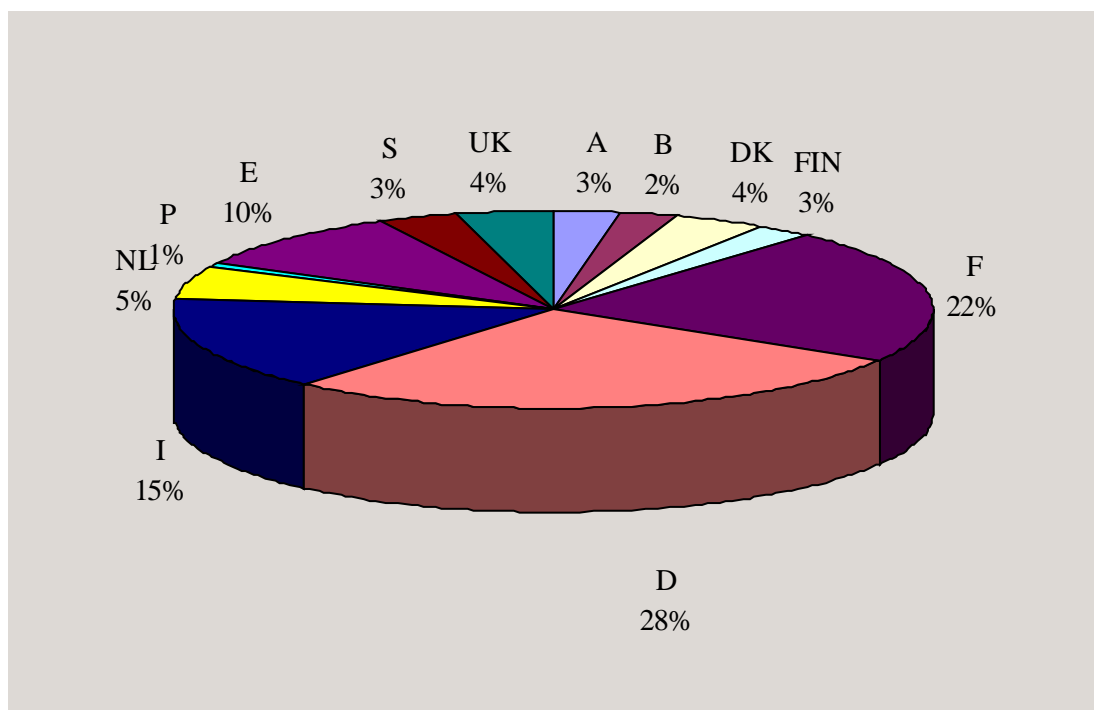
Joulukuun 31. päivänä 2001 pk-yritysten takausjärjestelmän budjettimäärärahat olivat 198,56 miljoonaa euroa. Neuvoston päätöksen 98/347/EY liitteen III 7 kohdan mukaan myös sijoitustilille kertynyt korko lisätään järjestelmän varoihin. Tällä kokonaisbudjetilla katetaan järjestelmän kaikki kustannukset, mukaan luettuna EIR:n takaustappiot ja muut järjestelmässä hyväksyttävät kustannukset tai kulut. Seuraavassa taulukossa eritellään talousarvio siihen sisältyvine tuloineen ja menoihin.

Taulukko 4.1. Budjettitiedot

		(miljoonaa euroa)
Varat		
Budjettimäärärahat		198,56
Korot ja muut tulot		5,22
Yhteensä		203,78
Käyttö		
EIR:n sitoumukset rahoituksen välittäjille		165,35
EIR:n enimmäispalkkiot ja muut menot		17,63
Käytettävissä oleva, sidottava talousarvio		20,8
Yhteensä		203,78

4.2.2. Maantieteellinen jakauma

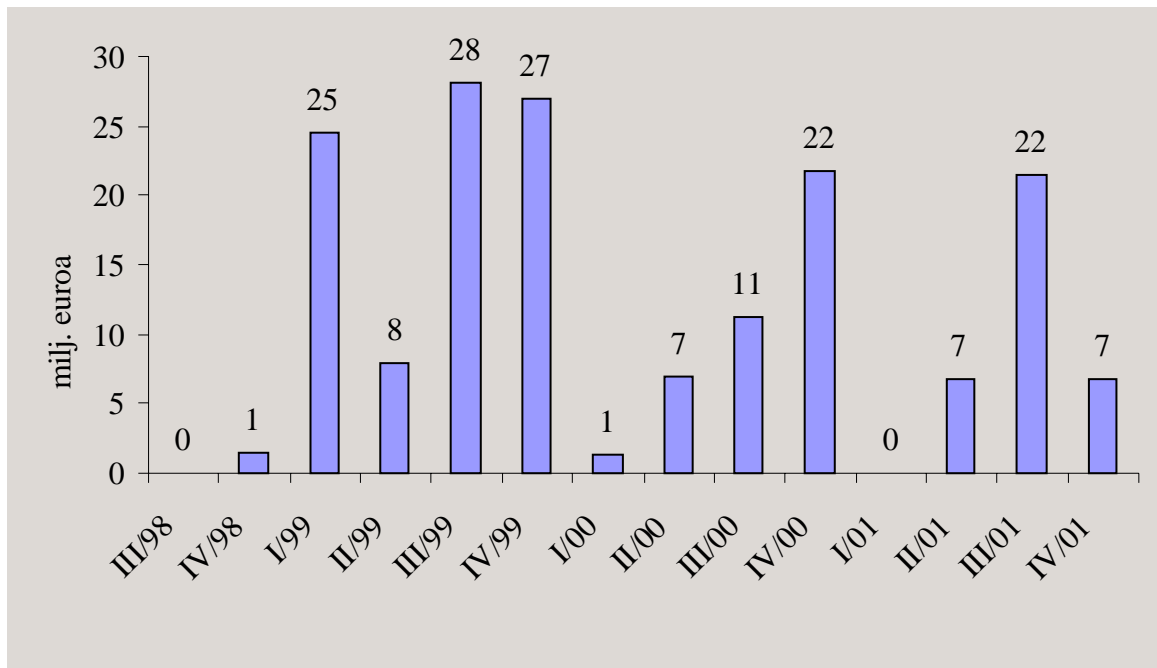
Vuoden 2001 lopussa EIR oli sitonut 165,4 miljoonaa euroa käytettävissä olevia budjettivaroja. Näiden sitoumusten maantieteellinen jakauma esitetään seuraavassa.

Kuva 4.1. Rahoituksen välittäjien erittely maittain

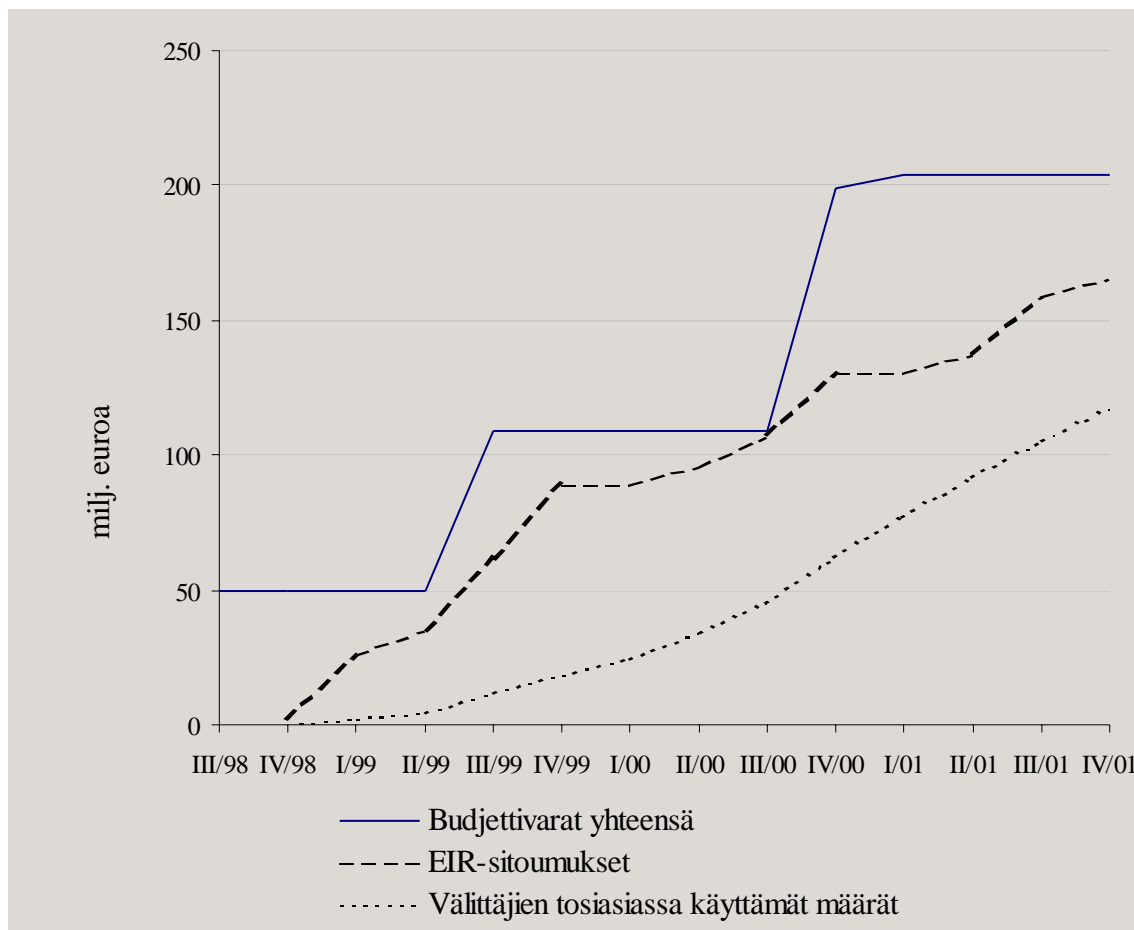
4.2.3. Sitoumukset

EIR:n sitoumukset rahoituksen välittäjille neljännesvuosittain esitetään seuraavassa kaaviokuvassa.

Kuva 4.2. EIR:n sitoumukset rahoituksen välittäjille neljännesvuosittain

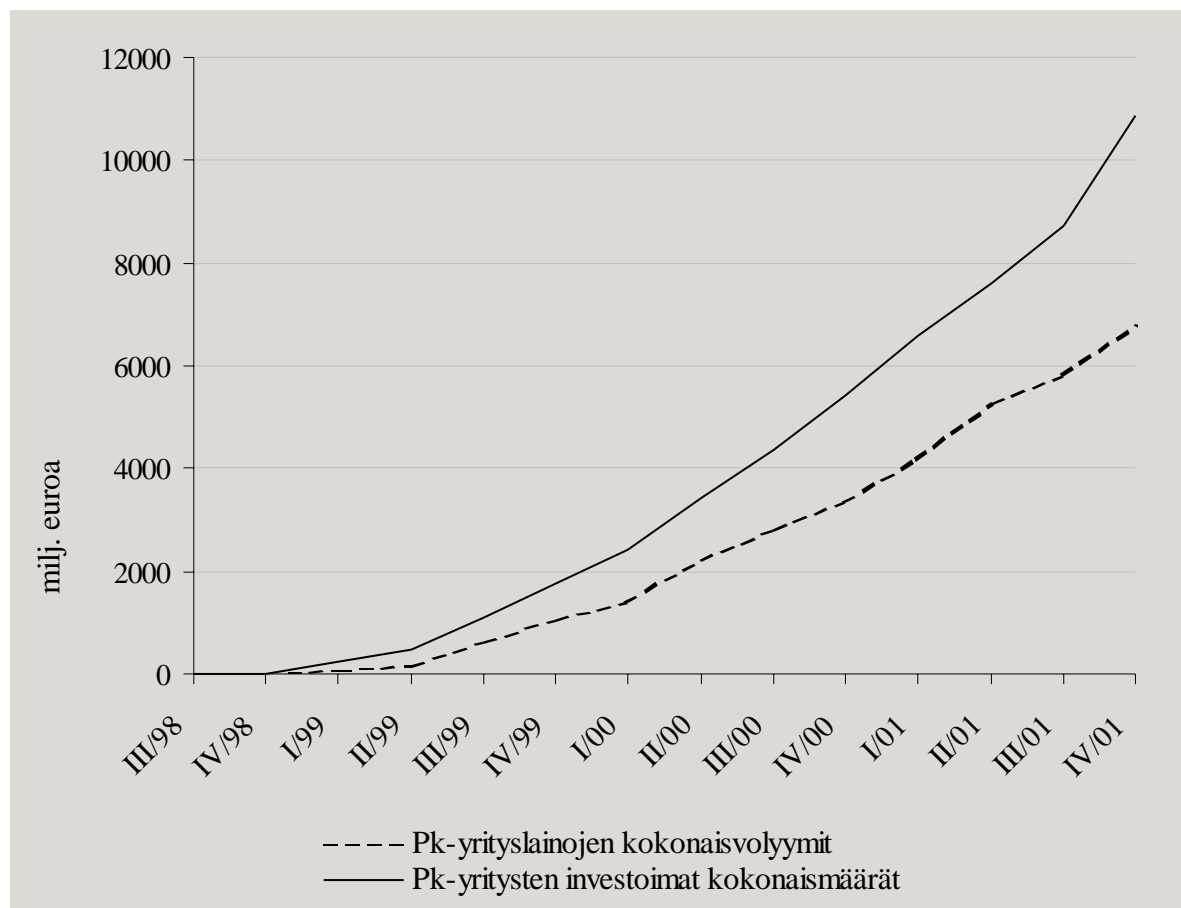
Seuraava kaaviokuva osoittaa EIR:n sitoumusten (165,4 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2001) kehityksen verrattuna käytettävissä olevaan kokonaisbudjettiin (203,78 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2001). On huomattava, että kertyneet korot on lisätty budjettimäärärahoihin vuonna 2001. Kaaviokuvasta nähdään lisäksi, kuinka paljon rahoituksen välittäjät ovat tosiasiallisesti käyttäneet budjettivaroja.

Taulukko 4.3. Operaatioiden kumulatiivinen kehitys

Takausjärjestelmillä on yleensä suuri vipuvaikutus. Joulukuun 31. päivänä 2001 järjestelmästä taattujen pk-yrityslainojen kokonaismäärä oli 6,8 miljardia euroa. Samaan aikaan rahoituksen välittäjät olivat tosiasiallisesti käyttäneet budjettivaroja 117 miljoonaa euroa, joka antaa vipuvaikutukseksi 58. Rahoituksen välittäjien laatimien ennusteiden mukaan voidaan arvioida, että 165,4 miljoonan euron sitoumusten pohjalta tullaan myöntämään lainoja yli 7,9 miljardilla eurolla.

Alla oleva kaaviokuva osoittaa pk-yrityksille myönnettyjen lainojen kehityksen sekä vastaavat määrät, jotka tukea saaneet pk-yritykset ovat ilmoittaneet käyttäneensä investointeihin.

Kuva 4.4. Pk-yrityksille myönnetyt lainat ja vastaavat investoinnit

On syytä mainita, että ensimmäiset EIR:n kanssa sopimuksen allekirjoittaneet rahoituksen välittäjät (joko vuoden 1998 viimeisellä neljänneksellä tai vuoden 1999 ensimmäisellä neljänneksellä) ovat jo käyttäneet takaussalkkunsaa kokonaisuudessaan. Koska järjestelmä pantiin nopeasti toimeen, EIR allekirjoitti uusia sitoumuksia 12 välittäjän kanssa vuonna 2001.

4.2.4. Maksetut tappiot

EIR:n osuus erääntyneistä, maksamattomista lainoista on määrältään 7,2 miljoonaa euroa vuonna 2001 (0,4 miljoonaa euroa vuonna 2000). Tämä on 4,4 prosenttia EIR:n 165,4 miljoonan euron sitoumuksista. Seuraavasta taulukosta ilmenevät välittäjät, jotka ovat

esittäneet takausvaateita vuonna 2001. Siitä ilmenee myös maksettujen tappioiden osuus verrattuna EIR:n kullekin näistä välittäjistä antamaan sitoumukseen.

Taulukko 4.2. Takausvaateet vuonna 2001 prosentteina EIR:n sitoumuksesta

Välittäjä	Takausvaateet (%)
Deutsche Ausgleichsbank (D)	12,2
Bürges (A)	1,7
Almi (S)	17,6
Cersa (E)	0,1
BBMKB (NL)	8,9
Artigiancredit Lombardia (I)	0,6
Eurofidi (I)	0,6
Artigiancredit Emilia Romagna (I)	2,0
Federfidi Lombarda (I)	1,4
Yhteensä	4,4

On huomattava, että takausvaateet noudattavat takaussalkun erityisiä riskiominaisuuksia, toisin sanoen käynnistysvaiheen yrityksillä maksuviivästysten osuus on korkeampi kuin "normaaleilla" pk-yrityksillä ja maksujen viivästymistä esiintyy tavallisesti toiminnan alkuvaiheessa. Lisäksi EIR:n takaus heijastaa välittäjän antaman takauksen luonnetta (esimerkiksi ensisijainen vastuu, toissijainen vastuu). Lainanmyöntämisen ja takausvaateen välinen aika heijastaa transaktion rakennetta ja siihen osallistuvien laitosten lukumäärää.

4.2.5. Tilit

Pk-yritysten takausjärjestelmän tilinpäätös esitetään liitteessä 6.

4.3. Rahoituksen välittäjät

EIR on allekirjoittanut sopimukset 12 maan 23 rahoituksen välittäjän kanssa. Vuonna 2001 allekirjoitettiin sopimukset kahden uuden välittäjän kanssa ja muutettiin 12:ta voimassaolevaa sopimusta. On maita, joissa ei ole takausjärjestelmiä ja/tai joissa yleinen kiinnostus pk-yritysten takausjärjestelmää kohtaan oli vähäinen. Näissä maissa EIR on yrittänyt löytää yksityisiä organisaatioita, jotta takaustukea voitaisiin tarjota kaikkiin jäsenvaltioihin.

On huomattava, että on kolme EU-maata, joita pk-yritysten takausjärjestelmä ei kata, nimittäin Irlanti, Kreikka ja Luxemburg⁶.

Vuoden 2001 loppua kohti valtaosa välittäjistä supisti lainatoimiaan pk-yrityslainojen korkean riskiposition ja taloudellisen toiminnan hidastumisen vuoksi. Tämän seurauksena pk-yritysten takausjärjestelmän salkkuihin otettujen lisätakausten määrä väheni vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä.

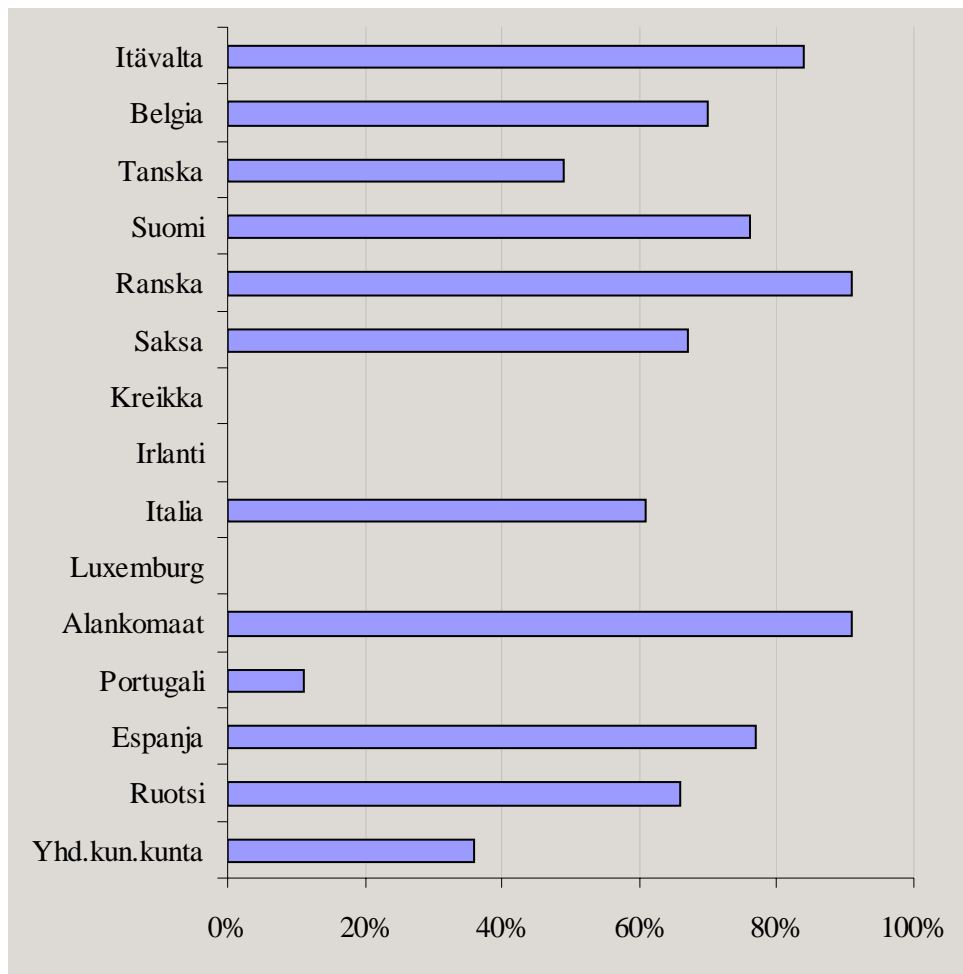
Hallinnointisopimuksen mukaan EIR voi periä rahoituksen välittäjiltä varauspalkkioita, jos välittäjät eivät saavuta vuosittaisia tavoitevolyymeja. Tämä järjestelmä luotiin pk-yritysten takausjärjestelmän täytäntöönpanovaiheen vauhdittamiseksi. Vuonna 2001 italialaiselta Confidi Sardegnalta ei peritty varauspalkkioita.

Kun otetaan huomioon tämänhetkinen taloudellinen tilanne ja se seikka, että kasvua ja työllisyyttä koskevan aloitteen mukaisen takausjärjestelmän täytäntöönpanovaihe lähestyy loppuaan, EIR ehdotti yleistä varauspalkkioista luopumista vuonna 2001. Komission yksiköt tutkivat parhaillaan tätä ehdotusta.

Seuraava kaaviokuva osoittaa EIR-sitoumusten käytön maittain 31. joulukuuta 2001 mennessä. Käyttö on laskettu kunkin välittäjän pk-yritysten takausjärjestelmän mukaiseen salkkuun sisältyvien takausten kokonaismäärän suhteena välittäjälle sopimuksessa myönnetyn takaussalkun enimmäismäärään.

---

⁶ EIR julkaisi Kreikassa tammikuussa 2002 kiinnostuksenilmaisupyynnön yhteistyössä kansallisen viranomaisen kanssa. Tarkoituksena oli valita pankkeja toimimaan potentiaalisina välittäjinä vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä. Tähän mennessä pankkien kiinnostus on kuitenkin ollut vähäistä. Irlannissa EIR otti yhteyttä paikallisiin viranomaisiin ja keskinäisten takausyhteisöjen edustajiin ja kartoitti sen jälkeen liikepankkien halukkuutta toimia yhteistyössä pk-yritysten takausjärjestelmän kanssa. Pankit eivät osoittaneet kiinnostusta asiaan. Luxemburgissa käytiin ensimmäiset neuvottelut kansallisten viranomaisten ja potentiaalisten välittäjien kanssa. Koska maan takaustoiminta on kokonaisuutena vähäistä, on vaikea valita riittävän kokoisia ja monipuolisia tukikelpoisuusehdot täyttäviä salkkuja. Lisäksi on otettava huomioon, että järjestelmään osoitetut yhteisön varat on sidottava viimeistään 29. toukokuuta 2002. Tästä syystä ja edellä kuvatusta tilanteesta johtuen EIR ei ole allekirjoittanut kasvu- ja työllisyysbudjettiin liittyviä sopimuksia edellä mainittujen kolmen maan välittäjien kanssa.

Kuva 4.5. Rahoituksen välittäjien takausten käyttö

On huomattava, että tässä kaaviokuvassa otetaan myös huomioon jälkepäin tehdyt sopimusten muutokset (sitoumusten ja takausvolyymien nostot), jotka johtuvat pk-yritysten takausjärjestelmän markkinoilla vuosina 2000 ja 2001 saamasta nopeasta vastaanotosta. Jotkut välittäjät saattavat pyytää volyymiensa nostoa vuonna 2002. Alla olevissa maakuvaavauksissa annetaan tarkempi kuva tilanteesta. Tähän kertomukseen on liitetty luettelo rahoituksen välittäjistä sekä lyhyt kuvaus pk-yritysten takausjärjestelmän takaamista rahoitustuotteista (liite 5).

Itävalta

Järjestelmästä tuettavat kaksi Bürges-ohjelmaa ovat:

1. "Jungunternehmerförderungsaktion", jolla tuetaan käynnistysvaiheen yrityksiä ja omistuksensiirtoja;
2. "Unternehmensdynamik", jolla tuetaan innovatiivisia pk-yrityksiä, eli uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämistä tai olemassaolevien tuotteiden tai palvelujen merkittävää parantamista.

Bürges kehitti järjestelmän mukaisia operaatioitaan erittäin hyvin. EIR allekirjoitti sopimuksen toisen laajennuksen, jolla kyseisen välittäjän salkkuvolyymeja lisättiin vuonna 2001. Vuoden lopussa Bürges oli myöntänyt 84 prosenttia takauksista pk-yrityksille.

Belgia

'Fonds de Participation' käytti järjestelmää kahden ohjelman täytäntöönpanoon: toisesta annetaan lainatakauksia työttömille henkilöille, jotka haluavat käynnistää oman yrityksen; toisesta myönnetään lainatakauksia vasta perustetuille pk-yrityksille.

Tanska

Kasvurahaston (Vækstfonden) kahden lainatakausohjelman kysyntä on ollut erittäin runsasta. Toisella kasvurahasto-ohjelmalla tuetaan innovatiivisia pk-yrityksiä, joilla on kasvu- ja työllistämiskykyä. Toisella tuetaan sellaisen henkilökunnan palkkaamista, jonka tuottavuus on alentunut (henkilöt, joilla on psyykinen tai fyysinen vamma). Koska vastaanotto on ollut nopeaa, välittäjän salkkuvolyymimääriä lisättiin lokakuussa 2001.

Suomi

Finnveran vahvoista markkinointiponnistuksista huolimatta sen takaustuotteiden kysyntä jäi alle odotusten. Liikepankkirahoituksen saanti on helpottunut merkittävästi viime vuosina, mikä rajoittaa Finnveran merkitystä pankkisektoria täydentävänä julkisena laitoksena. Välittäjän salkkuvolyymeja tarkistettiin vuoden 2001 lopussa siten, että järjestelmän käynnistymisestä lähtien Suomessa saavutetut volyymit otettiin huomioon.

Ranska

EIR allekirjoitti huhtikuussa 2001 sopimuksen uuden välittäjän, Siagin kanssa. Se antaa lainatakauksia mikroyrityksille, kuten käsityöalan pk-yrityksille ja vähittäisjakelijoille. Sofaroksen osalta pk-yrityksille on myönnetty tähän mennessä yli 29 000 lainaa.

Saksa

Koska Deutsche Ausgleichsbankin (DtA) "Startgeld"-lainatuotteen kysyntä oli suuri, välittäjän salkkuvolyymeja nostettiin lisää heinäkuussa 2001. Käynnistysvaiheen pk-yrityksille on myönnetty tähän mennessä yli 17 000 lainaa.

EIR allekirjoitti joulukuussa 2000 sopimuksen Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) kanssa. Järjestelmän tuella KfW toteutti Saksan vanhoissa osavaltioissa (Länder) työllisyys- ja ammattitaito-ohjelman, joka oli jo toiminnassa uusissa osavaltioissa. Tämän ohjelman kysyntä on kuitenkin alle odotusten, mikä johtuu pääasiassa edelleenlainausta harjoittavien pankkien hitaammasta toteutuksesta. KfW:n saavuttama järjestelmän käyttöaste 28 prosenttia on hieman ennakoitua alhaisempi.

Italia

EIR on allekirjoittanut sopimukset yhdeksän alueellisesti toimivan takausohjelman kanssa ja yhden maanlaajuisesti toimivan välittäjän kanssa. Ensimmäisinä vuosina järjestelmän käyttö oli yleisesti erittäin lupaavaa. Sen vuoksi usean välittäjän volyymeja lisättiin vuosina 2000 ja 2001.

Alankomaat

Vaikka BBMKB:n (Besluit Borgstelling MKB kredieten) salkkuvolyymeja lisättiin jo heinäkuussa 2001, se saavutti 31. joulukuuta 2001 jälleen 91 prosentin käyttöasteen.

Portugali

SPGM:n (Sociedade Portuguesa de Garantia Mútua) oli tarkoitus perustaa järjestelmän mukainen kansallinen takausrahasto. Alunperin kaavailtuun rakenteeseen olisi pitänyt kuulua viisi alueellista takausrahastoa. Lainsäädännön rajoituksista johtuen niitä ei ole vielä perustettu. Keskuspankki päätti tammikuussa 2001, että keskinäisistä takausyhteisöistä vuonna 1998 annettua säädöstä oli muutettava, jotta kaavailut alueelliset rahastot voitaisiin luokitella Euroopan pankkilainsäädännön mukaisiksi luottolaitoksiksi. Muutosta ei ole vielä tehty, ja siksi keskinäisen takausjärjestelmän perustaminen on viivästynyt yli vuodella. Voimassaolevasta takausohjelmasta on myönnetty 27 pk-yrityslainaa.

Espanja

CERSA:n (Compañía Española de Reafianzamiento) hoitamasta ohjelmasta taataan kansallisia keskinäisiä takausohjelmia sekä tiede- ja teknologiaministeriön myöntämiä lainoja. CERSA:n saavuttama käyttöaste 77 prosenttia on ylittänyt odotukset.

Ruotsi

Almi Företagspartner on kehitysvirasto, joka täydentää liikepankkirahoitusta myöntäessään rahoitusta pk-yrityksille, joiden on vaikea lainata liikepankeilta korkeamman riskinsä vuoksi.

Ruotsin viranomaiset olivat tyytyväisiä EIR:n toiminnan käynnistyttyä vuonna 1999, koska EIR:n suoran takauksen oletettiin vauhdittavan Almin rahoituslainatoimia, joihin kuuluvat 1) kasvu- ja käyttöpääoma tai koneinvestoinnit, markkina- tai tuotekehitys jne., 2) käynnistyslainat ja 3) naisyrityslainat, toisin sanoen alat, joiden kysyntä on tyydyttämättä. Lainatoiminnan odotettu kasvu, varsinkin sähköisen kaupankäynnin alalla, ei kuitenkaan toteutunut odotetusti. Alhaisen markkinakysynnän vuoksi käyttöaste oli 31. joulukuuta 2001 66 prosenttia eli alle odotusten.

Yhdistynyt kuningaskunta

Prince's Trust tukee pääasiassa työttömiä nuoria, jotka haluavat perustaa oman yrityksen. Se myöntää edullisia lainoja, mutta antaa myös yritysneuvontaa yrityksen perustamisen ja johtamisen tukemiseksi. Yhdessä vuodessa se oli myöntänyt yli 3 400 lainaa 18–30 vuoden ikäisille nuorille. Käyttöaste oli 36 prosenttia 31. joulukuuta 2001 eli hieman alle odotusten.

4.4. Tukea saaneet pk-yritykset

Joulukuun 31. päivään 2001 mennessä pk-yritysten takausjärjestelmästä tukea saaneiden pk-yritysten kokonaismäärä on 92 408, kun se oli edellisen vuoden vastaavana ajankohtana 50 956. Seuraavassa taulukossa on erittely maittain ja vastaavat lainojen kokonaismäärät.

Taulukko 4.3. Tukea saaneiden pk-yritysten erittely maittain

Maa	Tukea saaneiden pk-yritysten lukumäärä	Keskimääräinen laina (tuhatta euroa)
Itävalta	3 461	111
Belgia	797	41
Tanska	575	186
Suomi	1 314	258
Ranska	24 902	79
Saksa	16 577	35
Italia	28 744	65
Alankomaat	3 034	164
Portugali *)	26	756
Espanja	6 026	136
Ruotsi	3 461	43
Yhd.kun.kunta	3 491	4
Yhteensä	92 408	73

*) SPGM on perustamassa keskinäistä takausjärjestelmää Portugaliin. Koska keskinäiset takausrahastot eivät ole vielä toiminnassa, SPGM on myöntänyt takauksia osana normaalia pk-yritystoimintaansa.

Lopulliset edunsaajat, joilla oli enintään kymmenen työntekijää, muodostivat 90 prosenttia pk-yritysten kokonaislukumäärästä. On mielenkiintoista verrata pk-yritysten kokojakaumaa järjestelmässä ja Euroopan unionissa yleensä. Euroopan pk-yritysten seurantakeskuksen kuudennen kertomuksen mukaan (vuosi 2000) 93 prosenttia pk-yrityksistä on mikroyrityksiä, kuusi prosenttia pieniä ja yksi prosentti keskisuuria yrityksiä. Tämä osoittaa selvästi, että pk-yritysten takausjärjestelmä keskittyy vahvasti Euroopan unionin "pienyriksiä koskevalla peruskirjalla" tavoiteltuun kohderyhmään.

Työntekijöiden lukumäärän mukainen luokitus on seuraava.

Taulukko 4.4. Työllisyys tukea saaneissa pk-yrityksissä

Työntekijöiden lukumäärä	Tukea saaneet pk-yritykset	
	Lukumäärä	%
0-5	77 588	84
6-10	8 273	9
11-20	3 615	4
21-50	2 204	2
51-100	642	1
Ei tietoa	86	0
Yhteensä	92 408	100

Pk-yritysten luokitus perustamisvuoden mukaan on seuraava.

Taulukko 4.5. Tukea saaneiden pk-yritysten erittely perustamisvuoden mukaan

Perustamisvuosi	Tukea saaneiden pk-yritysten lukumäärä
<1998	31 966
1998	3 838
1999	10 707
2000	16 621
2001	14 395
2002*)	178
Ei tietoa**)	14 703
Yhteensä	92 408

*) Lainat myönnettiin yritystoiminnan aloitusta valmistelevana rahoituksena ennen yhtiöiden perustamista.

**) Nämä tiedot koskevat pääasiassa Sofarista. On arvioitu, että noin 52 prosenttia Sofariksen takaussalkusta liittyy sen käynnistysohjelmaan. Tämän vuoksi niistä 14 703 pk-yrityksestä, joiden perustamisvuosi ei ole tiedossa, noin 7 600 on toimintaansa käynnistäviä yrityksiä.

Edellä oleva taulukko osoittaa, että kahdella kolmasosalla pk-yritysten takausjärjestelmän mukaisesta tuesta autetaan uusien yritysten perustamista ja vasta vähän aikaa toimineiden yritysten kehitystä.

4.5. Työllistäminen

Pk-yritysten takausjärjestelmästä tukea saaneet 92 408 pk-yritystä ovat tähän mennessä ilmoittaneet työllistäneensä 384 178 henkilöä. Ne ovat myös todenneet, että työntekijämäärä kasvaa 54 512 henkilöllä seuraavana vuonna ja 56 866:lla sitä seuraavana vuonna. Siten on arvioitu, että takausjärjestelmästä hyötynneet pk-yritykset luovat yhteensä noin 111 378 uutta työpaikkaa kahden vuoden sisällä tai keskimäärin 1,2 uutta työpaikkaa pk-yritystä kohti. Tätä voidaan pitää merkittävänä, kun muistetaan, että yli 80 prosenttia tukea saaneista pk-yrityksistä on erittäin pieniä enintään viiden työntekijän yrityksiä.

Komissio tuottaa lisätietoa työllistämisaikutuksesta esittäessään valikoiduille pk-yrityksille lähetettyjen kyselylomakkeiden pohjalta laaditun yleisarvionsa.

5. PÄÄTELMÄT

5.1. Kasvua ja työllisyyttä koskeva aloite

ETF-käynnistysjärjestelmän ja pk-yritysten takausjärjestelmän kokonaiskäyttö näyttää aivan tyydyttävältä jopa ottaen huomioon talouden tämänhetkisen laskusuuntauksen, joka johti vuoden 2001 lopussa riskirahoittajien sijoitustoiminnan huomattavaan vähenemiseen ja pankkien lisääntyvään haluttomuuteen lainata pk-yrityksille. Talousilmaston huonontumisella voi olla myös merkittävää vaikutusta riskipääomarahastojen tuotto-odotuksiin ja takausohjelmien mahdollisiin tappioihin.

JEV:n vastaanotto markkinoilla oli huomattavasti alle odotusten, työllistämisaikutus oli vähäistä ja kustannustehokkuus erittäin matala. Euroopan unionin taloudellisen toiminnan hidastumisella ja pankkien haluttomuudella rahoittaa pk-yrityksiä voi myös olla vaikutusta pk-yritysten rajat ylittävien yhteishankkeiden rahoitukseen Euroopan unionissa.

Parhaillaan suoritettava arviointi tuo lisää yksityiskohtaista tietoa kasvua ja työllisyyttä koskevan aloitteen vaikutuksesta sen kokonaiskäytön sekä välittömien ja ennakoitujen työllisyysvaikutusten osalta. Arviota esittäessään komissio antaa tarvittaessa suosituksia kolmen ohjelman ja erityisesti JEV:n tulevaisuudesta.

5.2. Monivuotinen ohjelma

Joulukuun 20. päivänä 2000 tehdyllä päätöksellä 2000/819/EY neuvosto päätti jatkaa kasvua ja työllisyyttä koskevan aloitteen mukaisen kolmen rahoitusvälineen voimassaoloa uudella oikeusperustalla, yritysten ja yrittäjyyden ja erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten hyväksi perustetulla monivuotisella ohjelmalla (2001–2005) (MAP). Uudessa MAP-ohjelmassa ehdotetaan muutoksia ja laajennuksia ETF-käynnistysjärjestelmään ja pk-yritysten takausjärjestelmään sekä luodaan uusi siemenpääomatoimi. EIR hallinnoi kaikkia kolmea toimea, joiden tavoitteena on parantaa pk-yritysten rahoituksensaantia, missä markkinoiden on havaittu epäonnistuneen.

Näiden toimenpiteiden täytäntöönpanoa koskeva komission ehdotus sai yritysohjelman hallintokomitealta 4. lokakuuta 2001 myönteisen lausunnon siten, kuin edellä mainitun neuvoston päätöksen 3 artiklassa edellytetään.

Komissio teki 10. joulukuuta 2001 MAP:n mukaisten rahoitusvälineiden täytäntöönpanoa koskevan päätöksen C(2001) 3973, minkä jälkeen Euroopan yhteisö allekirjoitti EIR:n kanssa 18. joulukuuta 2001 varainhoito- ja hallintosopimukset ETF-käynnistysjärjestelmää, pk-yritysten takausjärjestelmää ja siemenpääomatoimintaa varten.

Uudessa MAP-ohjelmassa ETF-käynnistysjärjestelmää on mukautettu tukemaan pk-yritysten perustamista ja käynnistysvaiheen rahoitusta sijoittamalla erikoistuneisiin riskipääomarahastoihin ja yrityshautomoihin.

Pk-yritysten takausjärjestelmään on lisätty kolme osa-aluetta käytettävissä olevien takausvälineiden valikoiman laajentamiseksi:

- mikroluotot
- sijoitukset omaan pääomaan

- lainat, joilla katetaan tietotekniikkalaitteisto, ohjelmat ja koulutus Internetin ja sähköisen kaupankäynnin alalla.

Siemenpääomatoimi on tarkoitettu tukemaan siemenrahastoja, yrityshautomoja tai vastaavia organisaatioita, joissa EIR on osakkaana. Tuki on tarkoitettu uusien sijoitustenhoidajien pitkäaikaiseksi palkkaamiseksi, jotta vahvistettaisiin riskipääoma-alan valmiutta tarjota siemenpääomasijoituksia.